

несемъ нашата дълбока признателност и благодарност за положениетъ отъ Васъ грижи и старания, съ които се постигна великата задача: да подгответе ядката на нашата армия — гордостта на България.

Съ поднасянето на този скроменъ адресъ ний искаем да засвидетелствуваме предъ Ваше Високо Превъзходителство, че ни времето, ни възрастъта, ни побѣлълите коси не сѫ измѣнили сърдцето на преданния Ви опълченецъ и, като Ви благодаримъ за честта, която ни направихте да се явите между насъ въ тоя важенъ моментъ, ний възнасаме топли молитви къмъ всемогъщия Богъ да Ви дарува здраве и животъ за още много години за щастието, величието и напредъка на нашата братска Русия — гордостта на славянския миръ — подкрепа и надежда на нашето отечество, България.

Шейновски лагерь, 15. септемврий 1902. г.

Ваши вѣчно признателни и предани опълченци^{*)}

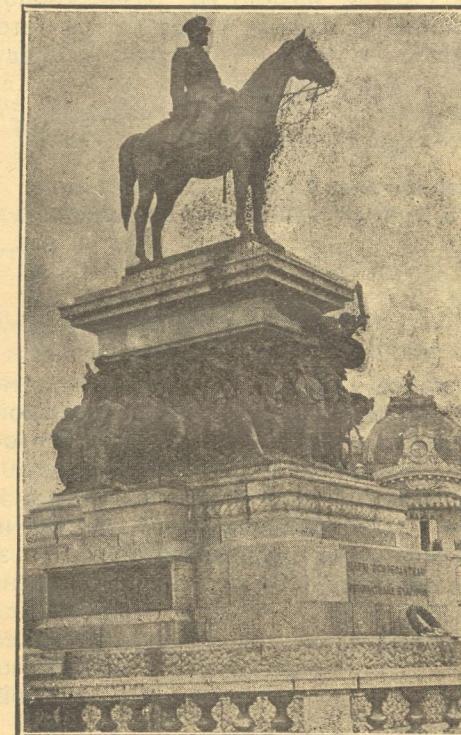
Сѫщия денъ, следъ отслужената тукъ панихида, на генералъ Столѣтовъ се представилъ опълченца Иванъ П. Катровъ отъ Плѣвенъ и му поднесалъ отъ страна на тамошното поборническо опълченско дружество „Шипка“, адресъ, придруженъ съ една фотография на всичките му членове. На раздѣла съ съратниците си той имъ казалъ, че дошълъ нарочно да се види съ тѣхъ и да стжпи на бойното поле, защото това ще биде за последенъ путь.^{**) Най-подиръ той прибавилъ, че всички, които желаятъ да му пишатъ, да се отправятъ до него въ Петроградъ. Генералъ Столѣтовъ напусналъ България съ най-добри спомени. Князъ Фердинандъ I. го наградилъ тогава съ ордена „Св. Александъръ“ I. степень.}

Героятъ отъ Освободителната война билъ щастливъ да види още единъ путь родината ни. Това станало на така нареченитъ руско-български тържества презъ 1907. г. На 28. августъ, сутринта, срѣдъ артилерийски гърмежи, пристигналъ въ Варна парахода, който донесалъ военната депутация отъ Русия. Срѣдъ звуковете на българския и руския народенъ химнъ нейнитъ членове слѣзли на пристанището. Въ тѣхното число влизалъ и генералъ Столѣтовъ, за посрещането на който отишли около 100 опълченци само отъ София. Той представлялъ вече прегърбенъ и съвсемъ побѣлълъ старецъ, който тру дно пристжпалъ, та станало нужда единъ отъ тѣхъ да го води подъ ръка; инакъ не билъ отпадналъ духомъ, не давалъ признания за отслабната паметъ, а позналъ мнозина отъ

^{*)} Вижъ Д. Уста-Генчевъ. Два адреса отъ български опълченци до генерала Столѣтовъ Славянски гласъ г. V. к. VI. стр. 273. — 277.

^{**)} Вижъ Ив. Ив. Доковъ. Юбилейни бележки. Шипченскиятъ тържества 1877. — 1902. г. Луковитъ; 1903. г., стр. 35 — 41.

своите съратници. На 29. августъ, сутринта, военната депутация пристигнала въ София много по-рано отъ опредѣлението, но пакъ на гарата се стекли съ хиляди посрещачи. Следъ като билъ поздравенъ отъ официалните лица на перона, стариятъ генералъ се отправилъ къмъ любимите си опълченци, отъ които мнозина носѣли старата си униформа. Минавайки по фронта имъ, той сияелъ отъ радостъ; едни цѣлуналъ и пригърналъ, други запиталъ нѣщо и пр. Представителя имъ, Григоръ Найденовъ, го поздравилъ съ добре дошелъ и изказалъ задоволство, гдето вижда въ България сподвижниците на Царь-освободителя, Александъръ II Генералъ Столѣтовъ толкова много се развлечувалъ, щото едното издумалъ „благодаря“ и отрицъ просълзенитъ си очи.

Паметника на Царь-Освободителя София

Срещата между него и съратниците му била трогателна, тя произвела дълбоко впечатление на всички присъстващи. Срѣдъ „ура“ скжпитъ гости слѣзли отъ влака и се отправили за града. Заедно съ другите членове на военната депутация